

II.4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

1. Защитени територии

В района на РИОСВ – Плевен има **103 защитени територии**, обявени по смисъла на Закона за защитените територии, които са част от Националната екологична мрежа (**НЕМ**). Това са:

- **2 резервата (Р)** („Китка” и „Милка” - острови в р. Дунав, в района на гр. Белене);
- **1 поддържан резерват (ПР)** (ПР „Персински блата”, остров Белене, р. Дунав);
- **1 природен парк (ПП)** (ПП „Персина”, разположен в землищата на гр. Белене, гр. Никопол, с. Драгаш Войвода, област Плевен, гр. Свищов и с. Ореш, област В. Търново);
- **1 Национален парк (НП)** (Част от територията на РИОСВ – Плевен попада в обхвата на НП „Централен Балкан”, заедно с някои от намиращите се в него резервати. Управлението на парка се осъществява от Дирекция на Национален парк „Централен Балкан” – гр. Габрово, към Министерството на околната среда и водите);
- **37 природни забележителности (ПЗ);**
- **61 защитени местности (ЗМ).**

Защитени територии в Плевенска област има в землищата на 43 населени места, а в Ловешка област - в землищата на 33 населени места.

фиг. 1 Резерват Китка

фиг. 2 Резерват Милка

По Закона за защитените територии (ЗЗТ) през 2022 г. са направени 47 бр. проверки.

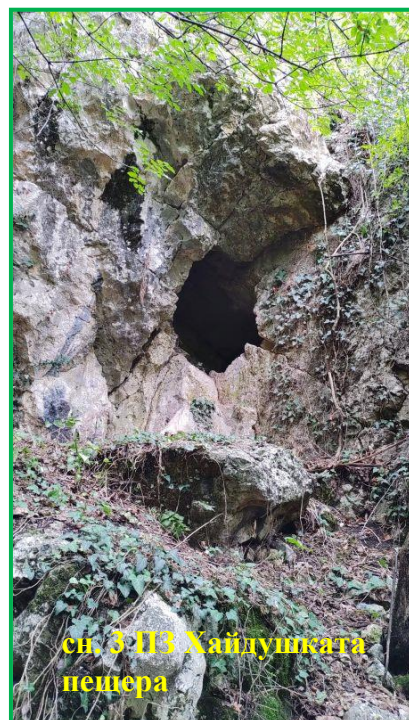
Част от тях са свързани с контрол по спазване на режима на забрани, определен със ЗЗТ и заповедите за обявяване на защитените територии. Проверени са:

- резервати „Китка“ (Сн. 1) и „Милка“ (Сн. 2), които са острови в р. Дунав, земл. на гр. Белене;

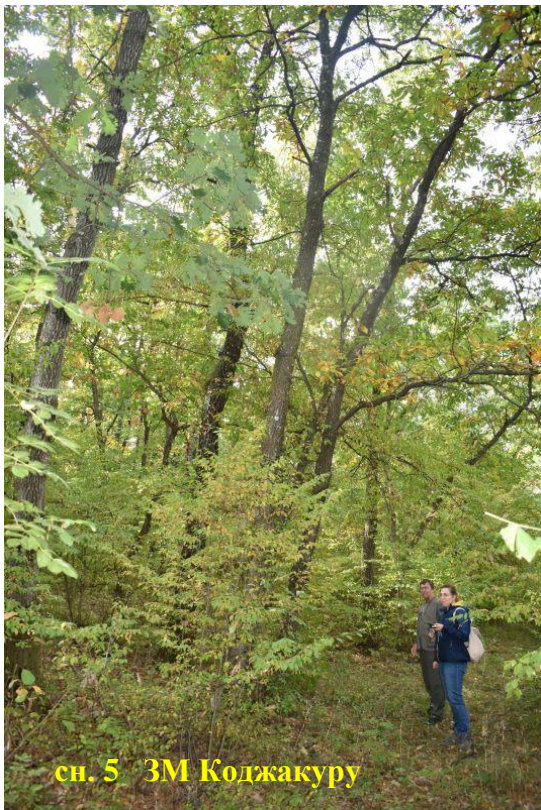
- поддържан резерват "Персински блата", намиращ се на о-в Персин, земл. гр. Белене;

-природни забележителности: „Фосилно находище на Баденска фауна в местността „Моста на река Вит“, земл. гр. Плевен; „Находище на окременени стъбла и пънове от вековна иглолистна гора от семейство Таксодиеви (м. Калето)”, с. Ставерци, общ. Долна Митрополия; "Хайдушката пещера" (Сн. 3), земл. с. Девенци, общ. Червен бряг; ПЗ "Карлуковски карстов комплекс", с. Карлуково, общ. Луковит;

- защитени местности: „Валога“, „Драгово присое“, "Лисец", земл. с. Гложене, общ. Тетевен; „Червеният бряг“, с. Долни Вит, Община Гулянци; „Лъгът – Дръмката“, с. Божурица, общ. Д.

сн. 3 ПЗ Хайдушката пещера

Митропол
ия;
„Щърка“,
с. Реселец,
Община
Червен
бряг;
"Чешмата"
земл. с.
Байкал,
общ. Д.
Митропол
ия;

"Палаза", земл. с. Коиловци; "Гарваница" (Сн. 4), земл. с. Върбица; "Шумнатица", земл. с. Сопот, общ. Угърчин; "Аномир", земл. с. Лесидрен, общ. Угърчин; "Голият връх", земл. с. Сухаче, общ. Червен бряг; "Дреновица", земл. с. Сухаче, общ. Червен бряг, "Турията", с. Николаево, общ. Плевен; "Коджакуру" (Сн. 5), с. Александрово; "Корлук", земл. с. Голец; "Бялка", землище с. Голец, общ. Угърчин, обл. Ловеч; ЗМ "Либичево усое", земл. с. Върбица, общ. Плевен; ЗМ "Брестнишко бранище" (Сн. 6), с. Тодорово, общ. Плевен; ЗМ „Персин-изток“ и ЗМ „Персин“, з-ще гр. Белене.

В повече от проверените ЗТ не са установени нарушения. Такива има само в:

- ПЗ "Находище на окременени стъбла и пънове от вековна иглолистна гора от семейство Таксодиеви (м. Калето)", с. Ставерци, където в общински имот има следи от тежка техника и извършени изкопни работи със следи от работа на багер (Сн 7). Със заповед на директора на РИОСВ – Плевен е дадено предписание за представяне в РИОСВ-Плевен на заверени копия от наличната документация в Общината с отношение към всички извършени дейности в засегнатия имот и предприемане на действия по трайно ограничаване и предотвратяване навлизането на техника и извършване на изкопни работи в него. Предписанието е изпълнено – предоставена е информация, че в Общината няма документация с отношение към извършеното нарушение, извършителят е неизвестен, в защитената територия е поставена информационна табела със забраните от заповедта за обявяване.

- ЗМ "Голият връх" и ЗМ "Дреновица", земл. с. Сухаче, общ. Червен бряг, където е установено, че са провеждани незаконни сечи – стари и нови, но в момента на проверките в района на защитените територии няма хора и

техника. Предприети са действия за установяване на нарушителите – подадени са сигнали в Окръжна прокуратура – гр. Плевен.

Освен изброените по-горе проверки са извършени и такива във връзка с подадени сигнали и контрол на съгласувани от РИОСВ – Плевен дейности по §7 от ЗЗТ. Проверени са:

- ПЗ "Опански баир", земл. с. Опанец, обл. Плевен, по сигнал за разораване. Установено е, че разораването е в противоречие с предмета на опазване в защитената територия – находище на терциерни вкаменелости. Уведомена е Община Плевен за предприемане на всички необходими действия, в качеството ѝ на собственик на разорания имот, за преустановяване на извършване на нарушението със срок през 2023 г.;

- ПЗ "Марата", с. Крушуна, общ. Летница, във връзка с наличие на изсъхнали и опасни дървета. Нарушения на условията в писмото, с което е съгласувано премахването им, не са установени;

- природен парк "Персина" във връзка с актуализиране на границата му;

- ПЗ "Деветашка пещера", с. Деветаки, общ. Ловеч, във връзка със съгласувана дейност за заснемане на светлата част на Деветашката пещера и по сигнал за замърсяване с битови отпадъци в пещерата. При проверката е установено, че сигналът е неоснователен;

- ПЗ „Чернелка“ по сигнал за предстояща сеч; установено е, че сечта е съгласувана с Решение № ПН 125-ОС/2017 г. на РИОСВ – Плевен;

- ЗМ "Костина", земл. с. Рибарица, обл. Ловеч, по сигнал за изваждане на камъни от защитената територия; на нарушителят е съставен акт; дадено му е предписание за връщане на скални късове в защитената местност на местата, от които са взети; предписанието е изпълнено;

- ПЗ "Карлуковски карстов комплекс":

- по сигнал за палене на огън в пещера Свирчовица, въпреки че пред нея е налична обозначителна табела с описан режим на забрани, вкл. че е забранено паленето на огън. При проверката на място е установено, че в пещерата има огнище с изгаснала жар, а в съседство има още две места със следи от палене на огън. В момента на проверката в пещерата няма хора. Огнището е премахнато от експерти на РИОСВ – Плевен, тъй като пещерата няма собственик и ползвател.

• на съгласувани дейности - снимки на филм в пещера Проходна; нарушения не са установени;

- по писмо на МОСВ с приложено предложение за увеличаване площта на ПЗ; след направения оглед на предложените за защитена територия терени, е изпратено становище до МОСВ, че е целесъобразно в площта на ПЗ да се включат две карстови езера;

- ПР "Персински блата", земл. гр. Белене, за изпълнение на дейности съгласно договор за почистване от растителност около 3 бр. шлюзове - входни точки за пълнене на блатата в ПР; установено е, че дейността е изпълнена (Сн. 8);

- ЗМ "Кайлъка", з-ще гр. Плевен, във връзка с:

- извършено допълнително маркиране по туристически маршрут за целите на състезание по бягане; нарушения не са установени;

- последващ контрол по предписание за възстановяване ползването на разоран имот в землището на гр. Плевен, по начин на трайно ползване "Обществен извънселищен парк, горски парк"; установено е, че имотът не се използва като обработваема земя и е обрасъл с рудерална растителност;

- подадено Уведомление за инвестиционна предложение "Зелен комплекс-Рекреативен парк". Установено е, че част от подадената в Уведомлението информация не отговаря на установеното на терен, поради което е поискана допълнителна информация от възложителя;

- съгласувана с писмо на РИОСВ-Плевен дейност "Премахване на изсъхнали дървета и засаждане на фиданки от летен дъб, бяла върба и бяла топола"; установено е, че сечта е

започнала, като са премахнати част от съгласуваните с писмото изсъхнали дървета в участъка от хотел Кайлъка до бившия ресторант Самурай.

Информацията за защитените територии в Плевенска и Ловешка област е достъпна на адрес: <http://riew-pleven.eu/doc/BroshuraZT.doc>

сн. 9 Бухал

сн. 10 Поен дрозд

2. Биоразнообразие

По Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

През 2022 г. са извършени 50 бр. проверки за установени екземпляри от защитени видове (от Приложение №3 на ЗБР) в безпомощно състояние, които са:

- изпратени в Спасителен център, гр. Стара Загора, за лечение и отглеждане - 3 екземпляра от вида Обикновен мишелов от гр. Тръстеник, гр. Луковит и с. Скандалото; 1 екземпляр от вида Горска ушата сова от гр. Плевен, 1 екземпляр от вида Бухал (сн. 9) от с. Румянцево, 3 екземпляра от вида Обикновен мишелов от гр. Долни Дъбник и гр. Тетевен; 1 екземпляр от вида Голям пъстър кълвач от с. Врабево, общ. Троян; 1 екземпляр от вида Малък ястреб от гр. Белене; 1 екземпляр от вида Горска улулица от с. Сопот, общ. Угърчин, 1 екземпляр от вида Обикновен мишелов от с. Стефаново, общ. Ловеч; 1 екземпляр от вида Горска ушата сова от гр. Плевен; 1 екземпляр от вида Малък ястреб от с. Вълби, общ. Никопол; 3 екземпляра от вида Бял щъркел от с. Вълчи трън, общ. Пордим, с. Рибен, общ. Д. Митрополия, и с. Тотлебен, общ. Пордим; 2 екземпляра от вида Бял щъркел от с. Асеновци, общ. Левски, и с. Опанец, общ. Плевен; 1 екземпляр от вида Чухал, гр. Плевен, общ. Плевен; 1 екземпляр от вида Обикновен мишелов, с. Торос, общ. Луковит; 1 екземпляр от вида Поен дрозд (сн. 10) от гр. Плевен, общ. Плевен, 1 екземпляр от вида Шипоопашата костенурка от с. Коиловци, общ. Плевен; 1 екземпляр от вида Градска лястовица от гр. Плевен, общ. Плевен; 4 екземпляра от вида Бял щъркел от с. Брест, общ. Гулянци, с. Умаревци, общ. Ловеч, гр. Д. Митрополия, общ. Д. Митрополия (сн. 11) и с. Малчика, общ. Левски; 3 екземпляра от вида Домашна червеноопашка от гр. Плевен, общ. Плевен; 1 екземпляр от вида Черен бързолет /*Arus arus*/ от гр. Плевен, общ. Плевен; 1 екземпляр от вида Забулена сова (сн. 12) от гр. Кнежа, общ. Кнежа; 1 екз. от вида Чухал от гр. Плевен; 5 екз. от вида Бял

сн. 11 Бял щъркел

сн. 12 Забулена сова

сн. 13 Таралеж

сн. 14 Ръждив вечерник

щъркел от гр. Искър, общ. Искър; с. Буковлък, общ. Плевен; с. Българене (общ. Левски), с. Староселци и с. Пещерна; 1 екземпляр от вида Таралеж (сн. 13) от гр. Левски, Голям ястреб от гр. Ловеч, общ. Ловеч, обл. Ловеч, 1 екземпляр от вида Ръждив вечерник (сн. 14) от гр. Плевен, общ. Плевен; 1 екземпляр от вида Малък ястреб и 1 екземпляр от вида Обикновен мишелов (Сн. 15) от гр. Плевен;

- изпратени във Ветеринарна клиника „Добро хрумване“, гр. София за лечение и отглеждане - 1 екземпляр от вида Обикновен мишелов от с. Горни Дъбник;

- пуснати на свобода в подходящ район - 1 екземпляр от вида Зеленика от гр. Плевен; 7 екземпляра от вида Шипоопашата костенурка (Сн. 16) (установени са във връзка с писмо от Окръжна прокуратура - гр. Плевен за отглеждане на костенурки в с. Брестовец, общ. Плевен. Съставен е акт, а костенурките са пуснати на свобода в подходящ район (Сн. 17));

сн. 15 Обикновен мишелов

сн. 16 Костенурки Брестовец

сн. 17 Костенурки на свобода

- изпратени в зоологически градини – гр. Ловеч и гр. Плевен, за лечение и отглеждане - 4 екземпляра от вида Бял щъркел от с. Йоглав, общ. Ловеч и 1 екземпляр от вида Бял щъркел от с. Садовец, общ. Долни Дъбник;

- предоставен е 1 екз. от вида Бухал (от гр. Славяново, общ. Плевен) на ОДБХ – гр. Плевен за изследване, с цел установяване на причините за смъртта му;

- излетял екземпляр от вида Бял щъркел в гр. Червен бряг, общ. Плевен, след подаден сигнал че не може да лети.

В рамките на 46-то Среднозимно преброяване на водолюбиви птици на територията на РИОСВ - Плевен през януари 2022 г. експерти на РИОСВ – Плевен и представители на Българска орнитологична централа към Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при БАН и Българско дружество за защита на птиците обходили влажни зони по поречието на р. Искър, р. Вит, р. Осъм и р. Дунав, както и язовирите Горни Дъбник (Сн. 18), Телиш, Еница, Тотлебен, Каменец,

Александрово, рибарници, блата и др. Наблюдавани са екземпляри от различни видове водолюбиви птици като: тундров лебед, ням лебед, голям нирец, бял ангъч, зеленоглава патица, голям корморан, малък корморан, малък гмурец, голям гмурец, зимно бърне, лиска, голяма бяла чапла, сива чапла, черна качулата потапница, кафявоглава потапница, звънарка, сива патица, фиш, жълтокрака чайка, зеленоножка и др. Установени са и екземпляри от други видове птици: обикновен мишелов, белоопашат мишелов, полски блатар, малък ястреб, морски орел, голям синигер, син синигер, щиглец, кос, жълта овесарка, черешарка, гугутка, гривяк, посевна врана, сива врана, фазан, кълвачи, чинка, сива сврачка, земеродно рибарче, орехче, кукумявка и др. Събраните данни ще бъдат изпратени към Националната система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие. Целта е установяване на числеността на зимуващите в България водолюбиви птици и определяне на най-важните водоеми и територии за тях. Събраната информация ще послужи и за анализ на промените в околната среда. В същия период са преброени птиците и в почти всички европейски страни и страните от Африка и Близкия Изток. Мониторингът на зимуващите водолюбиви птици се провежда в глобален мащаб от 1967 г., а в България - от 1976 г.

сн. 18 Язовир Горни Дъбник – среднозимно преброяване 2022

Извършени са проверки на зоопарковете в гр. Ловеч, гр. Плевен и гр. Кнежа за спазване на условията в лицензите им. Нарушения в зоопаркове Плевен и Кнежа не са установени. В зоопарк - гр. Ловеч е установено неизпълнение на няколко условия от Лиценз №33/2019 г. на МОСВ, относно отглеждането съответно на екземпляри от видовете Дългоносо мече, Елен-лопатар, Лъв, Кафява мечка, Тигър, Муфлон и Благороден елен. Във връзка с установеното е предложено Министерът на околната среда и водите да наложи предвидените в случая мерки по Закона за биологичното разнообразие.

Извършена е проверка на зоомагазин в гр. Плевен за търговия с екземпляри от видове, включени в Приложения А и Б на Регламент №338/97. Нарушения не са установени.

Извършени са пет проверки във връзка с предлагане за продажба на черен хайвер и месо от есетрови риби /*Acipenseriformes spp.*/ (включени в Приложение Б на Регламент №338/97) в магазини "Беръозка", гр. Плевен, "Метро", гр. Плевен, "Беръозка", гр. Ловеч, супермаркет "Абсолют+", гр. Левски, и в специализирани интернет сайтове за продажби на черен хайвер и месо от есетрови видове риби /*Acipenseriformes spp.*/. Нарушения не са установени.

Извършени са пет проверки на размножени екземпляри от видове, включени в Приложения А и Б на Регламент 338/97, във връзка с издаване на регистрационни карти, а именно - на Сиви папагали-Жако, Японски жерав и Жълтоглава амазона в с. Сопот, общ. Угърчин, на Китайски александър (сн. 19) в гр. Тръстеник, общ. Долна Митрополия. Нарушения не са установени.

Издадени са 92 бр. регистрационни карти на видове от Приложения А и Б на Регламент 338/97 (сн. 20).

Извършена е проверка на Общински пазар - гр. Тетевен, относно търговия със защитени видове от Приложение №3 на ЗБР; нарушения не са установени.

сн. 19 Размножени китайски александър

сн. 20 Еклектус

Проверена е и колекцията от препарирани екземпляри от защитени видове животни в Приложение №3 на ЗБР, стопанисвана от Национална професионална гимназия по горско стопанство и дървообработване "Сава Младенов" - гр. Тетевен, където също не са установени нарушения.

През 2022 г. са проверени 12 бр. пунктове за събиране и изкупуване на охлюви в с. Ставерци и с. Гостиля, общ. Долна Митрополия; гр. Луковит; с. Радювене и гр. Ловеч, общ. Ловеч; гр. Угърчин, общ. Угърчин; гр. Искър, общ. Искър. Нарушения не са установени, с изключение при проверката в гр. Искър, която е по сигнал. При последната е установено, че изкупуването се извършва в необявен в РИОСВ – Плевен пункт, за което е съставен акт.

сн. 21 ЗД Лдб Милковица

сн. 22 ЗД Лдб Староселци

сн. 23 ЗД Лдб Староселци

Извършени са 22 бр. проверки на защитени дървета от видовете: Полски ясен в гр. Левски, Бяла топола, з-ще с. Българене, общ. Левски; Летен дъб (Сн. 21) в з-ще с. Милковица, общ. Гулянци, Летен дъб (Сн. 22 и 23) в з-ще с. Староселци, Бяла черница в с. Байкал и Бяла черница в с. Крушовене, общ. Д. Митрополия; Бяла черница в гр. Червен бряг, общ. Червен бряг; Летен дъб (3 екз.) в з-ще с. Коиловци, Гледичия и Черна топола в с. Горталово, общ. Плевен, Дива круша в з-ще гр. Пордим, общ. Пордим; Летен дъб, з-ще гр. Луковит, общ. Луковит; Космат дъб в з-ще с. Писарово, общ. Искър; Космат дъб в з-ще с. Владия, общ. Ловеч; на два екземпляра Обикновен бук, з-ще с. Бели Осъм, Явор (Сн. 24) и Планински ясен, в з-ще с. Черни Осъм, общ. Троян; Бяла топола на о-в „Персин“, з-ще гр. Белене и на 7 бр. Летен дъб, в гр. Белене, общ. Белене. При повече от проверките нарушения не са установени. Четири от тях са във връзка с предложения за обявяването на Космат дъб в з-ще с. Владия, Обикновен бук (Сн. 25), з-ще с. Бели Осъм, Явор и Планински ясен, з-ще с. Черни Осъм и 7 бр.

Летен дъб, в гр. Белене, за защитени дървета. При една от проверките е установено, че дърво от вида Космат дъб в з-ще с. Писарово е отсечено, а пънят е опожарен. Направени са предписания до собственика – Областно пътно управление – гр. Плевен и до Кметство с. Писарово и Община Искър за предоставяне на информация за наличната при тях документация с отношение към сечта на дъба. Предписанията са изпълнени без да е установен извършител на нарушението. Предприети са действия за заличаването му от държавния регистър. Такива действия са предприети и за дърво от вида Обикновен бук, з-ще с. Бели Осъм, което е изсъхнало. Извършените проверки в с. Горталово са във връзка с молба от собственика на Гледичия за премахване на клони, надвиснали над покрив, и по сигнал за опасни сухи клони от Черна топола, надвиснали над екопътеката в ПЗ „Чернелка“. Преценено е, че опасните и сухите клони от двете защитени дървета могат да бъдат премахнати без влошаване физиологичното състояние на дърветата.

сн. 24 ЗД Явор Черни Осъм

сн. 25 ЗД Бук Бели Осъм

Извършена е проверка на установено ново находище на инвазивния вид Сосновскиев девесил (*Heracleum sosnowskyi Mandenova*) в парка на с. Коиловци, общ. Плевен. Видът е включен в Списъка на инвазивните чужди видове, които засягат Европейския съюз, съгласно Регламент 1143/2014. Изпратена е докладна записка до МОСВ за отпускане на парични средства за спиране на разпространението му.

В обхвата на РИОСВ – Плевен попадат общо 34 защитени зони (ЗЗ), които са част от Европейска екологична мрежа "НАТУРА 2000" и Националната екологична мрежа (НЕМ) (две от тях - BG0000494 „Централен Балкан“ и BG0000494 „Централен Балкан“ изцяло попадат в границите на Национален парк “Централен Балкан”, управлението на който се осъществява от Дирекция на Национален парк “Централен Балкан” – гр. Габрово към Министерството на околната среда и водите).

Защитените зони по чл. 6, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗБР (за опазване на типовете природни местообитания и на местообитания на видове по Директива 92/43/ЕИО на Съвета за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна, посочени в приложения № 1 и №2 на ЗБР) са 19 бр., а именно:

- BG0000181 „Река Вит“
- BG0000239 „Обнова – Караман дол“
- BG0000240 „Студенец“
- BG0000247 „Никополско плато“
- BG0000266 „Пещера Мандра“
- BG0000269 „Пещера Лястовица“
- BG0000335 „Карабоаз“
- BG0000396 „Персина“
- BG0000494 „Централен Балкан“
- BG0000591 „Седларката“
- BG0000611 „Язовир Горни Дъбник“
- BG0000613 „Река Искър“
- BG0000615 „Деветашко плато“
- BG0000616 „Микре“
- BG0000618 „Видима“
- BG0000627 „Конунски дол“
- BG0001014 „Карлуково“
- BG0001036 „Български извор“
- BG0001493 „Централен Балкан буфер“.

Защитените зони по чл. 6, ал. 1, т. 3 и т. 4 от ЗБР (за опазване на местообитания на видове птици по Директива 79/409/ЕИО на Съвета относно опазването на дивите птици, посочени в приложение № 2 на ЗБР и за опазване на територии, в които по време на размножаване, линеене, зимуване или миграция се струпват значителни количества птици от видове, извън тези, посочени в приложение № 2) са 15 бр., а именно:

- BG0000240 „Студенец“
- BG0000332 „Карлуковски карст“
- BG0000494 „Централен Балкан“
- BG0002088 „Микре“
- BG0002091 „Остров Лакът“
- BG0002095 „Горни Дъбник – Телиш“
- BG0002096 „Обнова“
- BG0002102 „Деветашко плато“
- BG0002017 „Беленски острови“
- BG0002074 „Никополско плато“
- BG0002083 Свищовско-беленска низина
- BG0002109 „Васильовска планина“
- BG0002110 „Априлци“
- BG0002111 „Велчево“
- BG0002128 „Централен Балкан буфер“.

В края на 2022 г. всички изброени по-горе защитени зони имат заповеди за обявяване, издадени от министъра на околната среда и водите, с изключение на BG0000613 „Река Искър“.

Информацията за защитените зони в Плевенска и Ловешка област е достъпна на адрес:
<http://www.riew-pleven.eu/natura.html>

През 2022 г. са постъпили 2461 бр. уведомления за планове, програми, проекти и инвестиционни предложения (вкл. 1095 бр. уведомления за планове и програми, свързани със сечи и залесяване на гори), по които е започната и/или завършена процедурата по реда на чл. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС).

През 2022 г. са издадени 251 бр. решения по чл. 18, чл. 20, чл.2, ал.5, §2 от Наредба за ОС и 2 бр. Решения по АПК, от които 1 бр. за прекратяване на процедура по ОС по искане на възложителя и 1 бр. за поправка на допуснатата грешка.

През 2022 г. са издадени 2021 бр. писма по чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС, за инвестиционни предложения, планове, проекти и програми, за които не е необходимо провеждане на процедура по реда на Глава втора от Наредбата за ОС и са изготвени 112 бр. преценки по чл. 37 и чл. 40 от Наредбата за ОС.

През 2022 г. са направени над 4600 бр. проверки за местоположението на поземлени имоти спрямо границите на защитени зони.

През 2022 г. са направени 31 бр. проверки по глава II "Национална екологична мрежа" от ЗБР, които са във връзка с контрол по:

- спазване режима на забрани, определен в заповедите за обявяване на защитени зони; проверени са пасища в защитени зони BG0000239 "Обнова - Караман дол" (Сн. 26), BG0000627 "Конунски дол", BG0000181 "Река Вит", BG0001014 "Карлуково", BG0001036 "Български извор" (Сн. 27), BG0000618 "Видима", BG0000615 "Деветашко плато" (Сн. 28) и BG0000616 "Микре" (Сн. 29), пещерата в защитена зона BG0000266 "Пещера Мандрата" и находище на *Dicranum viride* (мъх) (Сн. 30, 31) (в BG0001493 "Централен Балкан - буфер", з-ще с. Дивчовото, общ. Тетевен. Нарушения не са установени;

- спазване на условията в Решения за преценяване на вероятната степен на значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони; проверени са 9 бр. Решения, с които са съгласувани сечи в гори, и 2 бр. Решения за инвестиционни предложения. Нарушения не са установени.

- изпълнение на предписание за премахване на изкоп и демонтиране на тръба към него при реализиране на инвестиционно предложение в з-ще с. Чифлик, общ. Троян, съгласувано с Решение №ПН12-ОС/2021 г. на РИОСВ – Плевен. Предписанието е изпълнено;

- сигнал относно сеч на дървета в землището на с. Муселиево, общ. Никопол. Установено е, че сечта се извършва по Разрешително на Община Никопол за почистване на дърво и отводнителни канали, общинска собственост, попадащи в 33 BG0000247 "Никополско плато". Уведомени са СГКК – гр. Плевен за установеното

сн. 28 33 Деветашко плато мест. - пасище

сн. 29 33 Микре-пасище

сн. 30 33 Централен Балкан буфер

сн. 31 *D. viride* върху ствол на бук

противоречие между вида на територията на единия имот - „Земеделска“, НТП й - „Дере“ и собствеността й – общинска; и БД Дунавски район за започналото почистване на дере без оглед от комисия, свикана от Областния управител и уведомяване на РИОСВ-Плевен;

- чл. 15 от Наредбата по ОС, във връзка с постъпило уведомление за инвестиционно предложение за разширение на съществуващ обект за отглеждане на овце в з-ще гр. Белене. Установено е, че уведомлението е некоректно попълнено, тъй като в обекта не се отглеждат животни, поради което следва да се процедира като План за отглеждане на овце;

- сигнал и жалба за изкопни дейности и полагане на водопровод в з-ще с. Голяма Желязна, обл. Ловеч (до язовир Сопот), попадащ в 33 ВГ0002109 “Васильовска планина”. Дадено е 1 бр. предписание, което е изпълнено. Установено е, че сигналът и жалбата са от компетентността на Община Троян;

- сигнал за провеждане на сеч в пасище, попадащо в 33 ВГ0000181 “Река Вит”, з-ще с. Комарево, общ. Д. Митрополия; установено е, че сечта се провежда в горска територия, граничеща с пасище, и е предвидена в Горскостопански план на Община Д. Митрополия, който е съгласуван от РИОСВ – Плевен;

- жалба за разорано пасище в 33 ВГ0000240 "Студенец", в з-ще с. Радишево, общ. Плевен; установено е, че разораването е в нарушение на режима на защитената зона, определен в т. 6.2. от Заповед №РД-269/31.03.2021 г. на МОСВ; Предприети са необходимите действия за преустановяване на разораването – издадена е заповед на директора на РИОСВ – Плевен за преустановяване на разораването и засяването на земеделски култури в имота; срокът на предписанието не е изтекъл;

- състоянието на местообитанията на Червенокоремна бумка, Жълтокоремна бумка, Голям гребенест тритон и Обикновена блатна костенурка в 33 ВГ0001014 “Карлуково”, при използването на лодки по р. Златна Панега. Установено е, че се създава шум, което е предпоставка за сериозно безпокойство върху описаните видове, и е вероятна причина за отсъствието на екземпляри от тези видове в обходения участък;

- сигнал, че по екопътека „Искър-Панега“ (попадаща в 33 ВГ0001014 “Карлуково”), има отрязани клони на надвисналите над реката дървета, пещера „Темна дупка“ е превърната в търговски обект. При проверката на място е установено, че сигналът е неоснователен - няма нарушения на забраните в Заповед №РД-329/31.03.2021 г. на МОСВ (ДВ бр.53/25.06.2021 г.) за обявяване на 33 ВГ0001014 “Карлуково”; не се извършва сеч и няма следи от премахване на дървесна и храстова растителност (Сн. 32), а в пещера „Темна дупка“ не се извършва търговска дейност;

- състоянието на местообитанията на Лалугера *Spermophilus citellus* в 33 ВГ0001014 “Карлуково” - проверена е колония на екземпляри от вида, включен в Приложение №2 на ЗБР, в з-ще с. Карлуково (в района на пещера Проходна). Установено е, че въпреки паркираните автомобили пред пещера Проходна и провеждането на снимки на филм в пещерата, близо нея се наблюдават обитаеми дупки и живи екземпляри от вида Лалугер *Spermophilus citellus*./

- предписания, дадени с протокол на РИОСВ – Плевен при проверка през 2021 г. на ТП ДГС-Плевен. Предписанията са да не се провежда сеч на келяв габър в два подотдела по ГСП на ТП ДГС Плевен, 2015 г. (във връзка със спазване на условията в Решение №07-ОС/2016 г. на МОСВ, с което е съгласуван ГСП на ТП ДГС-Плевен); предписанията са изпълнени.

- спазване условията в Решение №ПН 147-ОС/2022 г. на РИОСВ-Плевен, с което е съгласувано провеждане на сеч в защитени зони ВГ0000240 “Студенец” и в ПЗ „Чернелка“, с. Горталово, от Община Плевен. Нарушения не са

установени. (Сн. 33)

Съставен е 1 бр. АУАН във връзка с извършена проверка през 2021 г. за неспазване на условие от Решение №17-ОС/2020 г. на МОСВ, с което е съгласуван "Цялостен работен проект за търсене и проучване на подземни богатства в площ "Искър", гр. Искър, обл. Плевен“, попадащ в 33 BG0000613 “Река Искър”.

По Закона за защита на животните са направени две проверки във връзка със Заявление за издаване на регистрационни карти на размножени екземпляри от вида Елен-лопатар и за изпращане на екземпляр диво животно от вида Черен лебед от гр. Койнаре, общ. Червен бряг, в Зоопарк "Гергана" - гр. Кнежа.

По Закона за лечебните растения (ЗЛР) са направени 43 бр. проверки. Четири от тях са за издадени разрешителни за ползване на лечебни растения от Община Никопол, Община Левски, Община Кнежа и Община Пордим. Нарушения не са установени. Останалите проверки са на:

- склад за билки на "Витафрукт" ЕООД в гр. Ловеч, в който нарушения не са установени;
- билкозаготвителни пунктове в: гр. Кнежа, общ. Кнежа; с. Обнова, с. Стежерово, гр. Левски (2 бр.), с. Изгрев, с. Българене, общ. Левски; гр. Никопол, с. Новачене, общ. Никопол; с. Мечка, общ. Плевен; гр. Тетевен, кв. Полатен (2 бр.), общ. Тетевен; с. Ставерци и с. Брегаре, общ. Долна Митрополия, с. Беленци (2 бр.), гр. Луковит (6 бр.), общ. Луковит, с. Радювене (2 бр.), общ. Ловеч, с. Брестница, общ. Ябланица; с. Катунец, гр. Угърчин, общ. Угърчин; гр. Тръстеник и с. Ореховица, общ. Д. Митрополия; с. Александрово, общ. Ловеч; с. Дебнево (3 бр.), гр. Троян (2 бр.), общ. Троян; гр. Пордим, общ. Пордим, гр. Искър, общ. Искър. Три от проверките (в гр. Искър, общ. Искър; с. Българене, общ. Левски; с. Брегаре, общ. Д. Митрополия) са по сигнали, единият от които (за БЗП в с. Брегаре) е неоснователен. В необявения БЗП в гр. Искър в момента на проверката не са установени билки в наличност, а само поставена табела за изкупуване. Дадено е предписание за обявяване на БЗП в РИОСВ – Плевен, което е изпълнено. В БЗП в с. Българене, общ. Левски, е установено изкупуване на лист липа без позволено за ползване, за което е съставен акт. В останалите БЗП нарушения не са установени.

Съставен е и акт на билкозаготвител от гр. Луковит, който не е представил Справка за изкупените, реализираните и наличните количества билки в законоустановения срок – 21.01.2022 г.

През м. февруари комисия с представители на РИОСВ – Плевен, Държавните горски стопанства и Общините от Ловешка област, е разпределила количества билки от лечебни растения под специален режим на опазване и ползване за област Ловеч през 2022 г. – цвят лечебна иглика (Сн. 34) и стрък ранилист, които могат да се събират през 2022 г. в област Ловеч, съгласно заповед № РД-135/04.02.2022 г. на МОСВ, обн. в Държавен вестник бр. 13/2022 г. Разпределението е извършено въз основа на подадени от билкозаготвителите заявления за ползване на цвят лечебна иглика и стрък ранилист от находища в Ловешка област. Специалният режим на опазване и ползване се прилага за видове, чиито ресурси проявяват трайна тенденция за намаляване и съществува заплаха за естественото им разпространение в природата. Отнася се за лечебни растения, които се събират с търговска цел. В заповедта на министъра на околната среда и водите се посочва и кои лечебни растения под специален режим на опазване и ползване е забранено да се събират с търговска цел през 2022 г. Сред тях са лечебна ружа, бял оман, див чимшир (Сн. 35), диланка и др.

В края на 2022 год. с обявена дейност в РИОСВ – Плевен са общо 110 билкозаготвителни пунктове (БЗП), складове за билки и хладилни бази, от които: в обл. Плевен – 52 бр. (от които 1 хладилник и 1 склад); в обл. Ловеч – 58 бр. (от които 5 хладилни бази, 1 бр. за изкупуване на неподложени на първична обработка билки за нуждите на производство и 2 бр. складове за билки). През 2022 г. е прекратена дейността на 11 бр. БЗП (4 бр. в обл. Плевен и 7 бр. в обл. Ловеч), и е обявена дейността на 6 бр. БЗП (2 бр. БЗП в обл. Плевен и 4 бр. в обл. Ловеч). Регистрирани са 6 бр. Книги за изкупените, реализираните и наличните количества билки.

Съгласно представените Справки за изкупените, реализираните и наличните количества билки за 2022 год. в билкозаготвителните пунктове и хладилните бази в области Плевен и Ловеч през 2022 г. са изкупени следните количества билки:

Билка	количества (кг)	Билка	количества (кг)
кора		медуница (сухо тегло)	618
бреза бяла	2130	мента	26
върба	7693	оман черен (сухо тегло)	2174
зърнастец	1692	подбел (сухо тегло)	1850
корен	сухо тегло	слез (сухо тегло)	786
коприва	10600	стрък	сухо тегло
оман черен	6690	бабини зъби	6037
репей	3525	боровинка черна	4172
ружа лечебна	5450	боровинка червена	4172
цвят	сухо тегло	великденче	260
блатен тъжник	1100	врабчови чревца	2828
бъз черен	10259	върбовка дребноцветна	616
глог	18528	дяволска уста	5029
детелина червена	5054	златна пръчица	943
иглика лечебна	140	изсипливче	1060
лайка	2044	камшик	5785
липа	10910	кантарион жълт	1469
равнец бял	12195	козя брада	1724
плод		котешка стъпка	102
боровинка черна (свежо тегло)	4725	лепка	8730
бъз черен (сухо тегло)	6333	люцерна	1700
бъзак (сухо тегло)	3000	маточина	5000
глог (сухо тегло)	9700	мащерка	10980
конски кестен (сухо тегло)	1390	мента	6900
къпина (свежо тегло)	14619	млечок	816
шипка (сухо тегло)	30600	мокреш	3160
лист		пелин	28007
бръшлян (сухо тегло)	2500	ранилист лечебен	257
живовлек (сухо тегло)	15143	риган	3200
коприва (сухо тегло)	24715	слез	600
коприва върхар (сухо тегло)	13400	хвощ полски	1620
къпина (сухо тегло)	3615	хисоп	5238
левурда (свежо тегло)	32000	семе	сухо тегло
липа (сухо тегло)	18860	анасон	1200
лопен (сухо тегло)	8155	бял трън-експелер	1200
малина (сухо тегло)	24582	копър	1200
маточина (сухо тегло)	100		

По данни на Регионална дирекция по горите (РДГ) – Ловеч към 31.12.2022 г.:

В териториалния обхват на РДГ - Ловеч са включени горските територии на две области - Ловеч и Плевен. Преобладаващ е делът на недържавните гори - 57%. Държавните горски територии са 43%. Втори по големина е делът на горските територии собственост на физически и юридически лица - 37%. Общинските гори са 18%.

Общата площ на ГТ (включително и площите на резерватите, които са гори на МОСВ) на РДГ-Ловеч възлиза на 217148 ха (216459 ха през 2021 г.), от която залесена 208205 ха (включително 137 ха гори на МОСВ). Горските територии са 86% от площта на инвентаризираните гори за територията на РДГ Ловеч. 14% са площите върху земеделски земи. В област Плевен има общини, чиито гори са изцяло, или почти изцяло върху земеделски земи - общини Долни Дъбник, Долна Митрополия, Искър, Червен бряг и други.

Пред 2022 г. залесените площи по видове гори са претърпяли следните промени:

- Иглолистните гори са намалели с 293 ха в следствие на извеждане на санитарни и принудителни сечи след пожари, снеговал, снеголом, нападения от корояди и др., както и след преоценка на някои насаждения, при които в следствие на естествени процеси, широколистната растителност е станала доминираща.

- Широколистните високостъблени гори са се увеличили с 1276 ха. Същото се дължи на проведени окончателни фази в издънкови насаждения за превръщане в семенни, в малка степен на новозалесени площи и в по-голяма - от преоценка на някои площи след изведени санитарни/принудителни сечи в иглолистни култури.

- Издънковите гори за превръщане са намалели с 520 ха от проведени окончателни фази в тях и преоценка на произхода на насаждение при новопроведената инвентаризация на ДГС-Тетевен.

- Нискостъблените гори са се увеличили с 629 ха от новоинвентаризирани и преоценени насаждения.

През 2022 г. на територията на РДГ Ловеч са възникнали общо 50 броя горски пожари, от тях 21 низови и 2 броя върхови. Като брой са 2 пъти повече в сравнение с 2021 г., а общо засегнатите площи са 10226 дка – 6 пъти повече от 2021 г. /1587 дка/. Пострадали гори от върхови пожари - 50 дка. Пострадали широколистни гори – 8948 дка, иглолистни – 444 дка и незалесени площи, треви, мъртва горска покривка – 255 дка. Причините за 39 пожара са небрежност при опожаряване на стърнища и пасища, а за 9 пожара причините са неизвестни, 1 пожар е умишлен и 1 пожар е по естествени причини. Опожаряване на стърнища и пасища води до унищожаване на горите в тяхно съседство.

В РДГ Ловеч през 2022 г. са постъпили и са регистрирани 861 горскостопански програми, което е с 216 бр. повече в сравнение с 2021 г. Издадени са 810 заповеди за утвърждаване, а 51 бр. са отказани за утвърждаване. Основно отказите са поради това, че действителното състояние на насажденията на терен не съответства на таксационните описания приложени към горскостопански програми. Регистрирани в РДГ Ловеч са 86 план-извлечения, от които 73 бр. са одобрени и 13 бр. са отказани за одобряване.

По данни на РДГ–Ловеч през 2022 г. от ловните видове на територията на области Плевен и Ловеч са ползвани: дива свиня – 573 бр., благороден елен – 53 бр., сърна – 184 бр., заек – 325 бр.; фазан – 9999 бр., яребица – 350 бр.

По **Закона за генетичномодифицираните организми (ЗГМО)** са направени 4 бр. проверки на Лаборатория по "in vitro" размножаване на дребноплодни овощни видове към Институт по планинско животновъдство и земеделие, гр. Троян; Опитно поле на "Юрофинс Агросайнс Сървисес" ЕООД, гр. Летница в с. Чавдарци и гр. Летница; Опитно поле на "Анадиаг България" ЕООД, гр. София, в с. Бохот, общ. Плевен; Демонстрационно поле на Институт по царевичата, гр. Кнежа. Във взетите листни проби не е открита генетично модифицирана ДНК.